

Algemeen	
Onderwerp	Pilots inzet jeugdhulpverlener op basis van fte bekostiging binnen sbo en (v)so
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Marlot van der Kolk
Eenheid	Sturing
E-mail	m.vanderkolk@regiogv.nl
Kenmerk	19.0010188
Datum	8 april 2019

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Instemmen met het starten en uitvoeren van twee pilots 'inzet jeugdhulpverlener op basis van fte bekostiging' gedurende schooljaar 2019-2020 op SBO de Wijngaard (Huizen) en SO de Donnerschool (Hilversum), zoals omschreven in bijgevoegd voorstel
Voorstel 2.	Instemmen met het bekostigen van deze pilots vanuit het Transformatieplan Jeugd
Voorstel 3.	Instemmen met het nauwgezet en systematisch monitoren en evalueren van ervaringen en opbrengsten van de pilots

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
Jan-feb 2019	Uitvoeringsoverleg, directieoverleg en portefeuillehoudersoverleg	Instemmen	Ingestemd met uitwerken 4 pilots op basis van fte bekostiging jeugdhulpverlener op school
16-04-19	Klankbordgroep	Adviseren	Positief
23-04-19	Uitvoeringsoverleg	Adviseren	Positief
02-05-19	Directie-overleg	Adviseren	Positief
23-05-19	Portefeuillehoudersoverleg	Vaststellen	

Toelichting

Beknopte toelichting

Op 21 februari jl. is in het portefeuillehoudersoverleg ingestemd (ons kenmerk: 19.0000437) met het verkennen en uitvoeren van vier pilots gericht op inzet van jeugdhulpverlener op basis van fte bekostiging binnen het sbo en vso, bekostigd vanuit het Transformatieplan Jeugd. Inmiddels blijkt na nader onderzoek dat vanuit het Transformatieplan jeugd twee pilots haalbaar zijn om uit te voeren. Deze pilots zijn met het onderwijs en aanbieders uitgewerkt en beschreven in dit voorstel. Ook de eerdere input dat gegeven is tijdens het uitvoeringsoverleg (januari jl.) is verwerkt in het voorstel. Het verzoek is om in te stemmen met het starten van pilots op De Wijngaard (Huizen) en de Donnerschool (Hilversum).

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Voorstel inzet jeugdhulpverlener op basis van fte bekostiging binnen sbo en (v)so

Algemeen	
Onderwerp	Pilots inzet jeugdhulpverlener op basis van fte bekostiging binnen sbo en (v)so
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Marlot van der Kolk
Eenheid	Sturing
E-mail	m.vanderkolk@regiogv.nl
Kenmerk	19.0010188
Datum	23 april 2019

Voorstel

1. Instemmen met het starten en uitvoeren van twee pilots 'inzet jeugdhulpverlener op basis van fte bekostiging' gedurende schooljaar 2019-2020 op SBO de Wijngaard (Huizen) en SO de Donnerschool (Hilversum), zoals omschreven in bijgevoegd voorstel
2. Instemmen met het bekostigen van deze pilots vanuit het Transformatieplan Jeugd
3. Instemmen met het nauwgezet en systematisch monitoren en evalueren van ervaringen en opbrengsten van de pilots

Kernboodschap

In schooljaar 2019-2020 willen we op 2 pilot scholen in sbo en (v)so experimenteren met fte bekostiging van een jeugdhulpverlener binnen het onderwijs binnen een onderwijs-zorgarrangement. De zorg wordt binnen het onderwijs ingezet om onderwijs mogelijk te maken en thuiszitten te voorkomen. Door een hulpverlener (op basis van fte bekostiging) in het onderwijs te plaatsen, wordt sneller passende hulp ingezet, de zorg continuïteit geboden en de administratieve/bureaucratische lasten verlaagd. De pilots worden gefinancierd vanuit het Transformatieplan Jeugd en vanuit het onderwijs (swv Unita en/of de betreffende school). Op basis van de monitoring en evaluatie kan volgend jaar bepaald worden of en hoe het wordt vervolgd.

Aanleiding

Bij de start van het project in 2018 zijn alle sbo en (v)so scholen in onze regiogemeenten, betrokken zorgaanbieders, onderwijs Samenwerkingsverbanden en consultants om input te geven voor het project: hoe gaat het nu? Welke wensen en behoeften leven er? Hieruit kwamen verschillende punten naar voren, waaronder de wens voor een andere manier van bekostiging waarbij hulp snel en dichtbij ingezet kan worden, zorg continuïteit wordt geboden en het realiseren van minder administratieve/bureaucratische lasten. Op 21 februari jl. is in het portefeuillehoudersoverleg ingestemd (ons kenmerk: 19.0000437) met het verkennen en uitvoeren van vier pilots gericht op inzet van jeugdhulpverlener op basis van fte bekostiging binnen het sbo en (v)so, bekostigd vanuit het Transformatieplan Jeugd. De exacte verdeling van de beschikbare middelen moest plaatsvinden op basis van nader onderzoek / overleg onder J.H. Donnerschool (SO, Hilversum), De Wijngaard (SBO, Huizen), Het Mozaïek (SBO, Hilversum) en De Mozarthof ((V)SO, Hilversum). Inmiddels heeft nader onderzoek en verschillende gesprekken plaatsgevonden en is gebleken dat twee pilots haalbaar zijn vanuit het Transformatieplan jeugd, namelijk op SBO De Wijngaard en SO J.H. Donnerschool.

Doel

- Onderwijs mogelijk maken en thuiszitten voorkomen
- Hulp dichtbij en snelle inzet van jeugdhulp
- Vaste gezichten op school, waardoor o.a. samenwerking tussen onderwijs-zorg wordt versterkt en wordt geleerd van elkaar
- Vermindering bureaucratie/administratieve lasten
- School als vindplaats én werkplaats

Argumenten

Voorstel 1: Instemmen met het starten en uitvoeren van twee pilots 'inzet jeugdhulpverlener op basis van fte bekostiging' gedurende schooljaar 2019-2020 op SBO de Wijngaard (Huizen) en SO de Donnerschool (Hilversum)

1.1 Onderwijsdeelname mogelijk maken en thuiszitten voorkomen

Voor een bepaalde groep kinderen is jeugdhulp binnen het onderwijs nodig ten behoeve van onderwijsdeelname en het voorkomen van thuiszitten. De pilots zijn gericht op het snel en nabij ondersteunen van kinderen binnen de onderwijssetting.

1.2 Fte bekostiging is meest passend

Fte bekostiging van jeugdhulp binnen het onderwijs wordt door betrokkenen gezien als voorkeursmodel. De onderwijs-samenwerkingsverbanden, het onderwijs en beleidsmedewerkers hebben aangegeven dat de inzet van een jeugdhulpverlener op school op basis van FTE bekostiging als voorkeursmodel te zien om de volgende redenen:

- Samenwerking wordt versterkt tussen verschillende expertises (jeugdhulp en onderwijs)
- Het draagt bij aan het bieden van een vast gezicht op school
- Het biedt de mogelijkheid om hulp snel in te zetten en meer preventief
- Zorgt voor zorg continuïteit

1.3 Kiezen voor twee in plaats van vier pilots

In eerste instantie was het de intentie om vier pilots te starten vanuit de transformatiemiddelen. Het ging om de J.H. Donnerschool, De Wijngaard, Het Mozaïek en De Mozarthof. Na overleg met de betreffende scholen en betrokken aanbieders blijkt het volgende:

- De beoogde pilot binnen de Mozarthof (onderwijs-zorgarrangement ZMOLK/SOVO) wordt niet gecontinueerd in de toekomst. De school en betrokken aanbieder (Sherpa) zijn tot de conclusie gekomen dat dit arrangement niet passend is voor deze doelgroep.
- De beoogde pilot binnen het Mozaïek (onderwijs-zorgarrangement De Steentjes) loopt in de huidige situatie goed en zowel de school als de aanbieder (Leger des Heils) zijn hier tevreden over. Met hen zijn we tot de conclusie gekomen dat er – vanuit de transformatiemiddelen – geen prioriteit ligt om de financiering van de Steentjes aan te passen. Het Leger des Heils is bovendien betrokken bij de pilot binnen De Wijngaard en zij hebben aangegeven de voorkeur te hebben voor het uitvoeren van die pilot.

Op basis hiervan zijn we gezamenlijk tot de conclusie gekomen om twee pilots uit te werken met de Wijngaard/Leger des Heils en de Donnerschool/Youké/Bascule. De uitwerkingen van de pilots is te lezen in de bijlagen. De onderwijs-zorgarrangementen die geen onderdeel zijn van deze pilots, kunnen continueren op basis van persoonsvolgende financiering via beschikkingen.

1.4 Twee verschillende scholen

Dit zijn twee zeer verschillende scholen (SBO en SO cluster 4) met verschillende leerling populaties met verschillend perspectief. De Donnerschool is een SO cluster 4 school. Het onderwijs is voor deze leerlingen de laatste mogelijkheid om onderwijs te volgen. Indien het hier niet lukt, is er geen ander alternatief behalve zorg/dagbesteding (met een onderwijs vrijstelling). Het perspectief van de leerlingen binnen het SBO en SO is dus aanzienlijk anders. Dit maakt het interessant om deze scholen te monitoren en te evalueren. Hierin zullen we ook bekijken in hoeverre de (kenmerken van de) leerling populatie op de twee scholen verschillend zijn en daarmee ook de benodigde inzet van de jeugdhulpverlener.

1.5 Werkwijze afgestemd met betrokkenen

Samen met de betrokkenen (school en aanbieder(s)) is de werkwijze afgestemd. Alle partijen staan achter deze werkwijze en zetten zich in voor de start en uitvoering van de pilots. Binnen deze werkwijze zijn afspraken gemaakt over onder andere het betrekken van ouders en consultants en de wijze van monitoren en de evaluatie.

Voorstel 2: Instemmen met het bekostigen van deze pilots vanuit het Transformatieplan Jeugd

2.1 Er zijn voldoende middelen voor de bekostiging van de pilots

De financiering is mogelijk vanuit het Transformatieplan Jeugd. De hoogte van de middelen vanuit het Transformatieplan verschilt per pilot. De Donnerschool zal een hoger bedrag toegekend krijgen, gezien de doelgroep (cluster 4) van deze school. Voor deze kinderen is meer/intensievere hulpverlening nodig. Voor deze doelgroep is dit in bijzonder belangrijk, omdat er – na de Donnerschool – geen ander alternatief meer voor hen is binnen het onderwijs. Dit betekent dat zij zonder de juiste ondersteuning en hulp mogelijk uitvallen uit het onderwijs, met als gevolg volledige dagbesteding of thuiszitten.

2.2 Cofinanciering met het onderwijs/Unita

Binnen de pilots is gekeken naar de samenwerking en cofinanciering vanuit het onderwijs/Unita. Dit heeft per pilot een andere vorm gekregen, gezien de andere manier van financiering van SBO en SO vanuit het Rijk/samenwerkingsverband. Dit is in de uitwerking van de pilots verwerkt en onder het kopje 'financiering'.

Voorstel 3: Instemmen met het nauwgezet en systematisch monitoren en evalueren

3.1 Leren van ervaringen en verder verbeteren voor de hele regio

Op basis van de monitorgegevens en de evaluatie kunnen besluiten worden genomen over de inzet van jeugdhulp binnen sbo en (v)so in de regiogemeenten. De pilots en bijhorende monitor maken het mogelijk om te leren van (1) resultaten en kosten, (2) werkwijze/methodiek, (3) randvoorwaarden zoals samenwerking en communicatie, en (4) bekostigingsvorm en eventuele structurele inzet daarvan.

Kanttekeningen

- De verbinding tussen onderwijs en zorg is een groot en complex vraagstuk. De keuze voor deze twee scholen komt voort uit een afweging op basis van de volgende twee criteria: 1) de betreffende school heeft een regionale functie en; 2) de betreffende onderwijszorgarrangementen zijn toegankelijk voor alle leerlingen van de betreffende school. Deze criteria hebben erg kaderend gewerkt, juist om te voorkomen dat alle scholen in aanmerking komen voor de pilots. Dit is voor de scholen vervelend, omdat zij hierdoor niet in aanmerking komen voor deelname aan de pilot. Voor de haalbaarheid van de pilots is het echter noodzakelijk, in het bijzonder gezien de beschikbare middelen vanuit het Transformatieplan Jeugd.
- Het is mogelijk dat op basis van het starten van deze pilots meer vragen naar voren komen; bijvoorbeeld vanuit andere scholen richting gemeenten. Het is belangrijk dat gemeenten/Regio de visie op onderwijs-zorg uitwerken en concretiseren, zodat op basis daarvan t.z.t. afwegingen gemaakt kunnen worden.
- Ook is het risico dat door de pilots scholen en aanbieders geprikkeld worden om meer onderwijs-zorgarrangementen in te richten, omdat het idee bestaat dat zij hiervoor een andere manier van financiering toegekend krijgen vanuit gemeenten. Om dit te voorkomen is de regionale onderwijs-zorgcommissie ingericht. Nieuwe, regionale initiatieven op het gebied van onderwijs-zorg worden hier ingediend en besproken. Er wordt gekeken of en wat de meerwaarde is van het initiatief en op basis daarvan een advies gegeven aan het onderwijs en de colleges.
- Er is een financieel risico dat zowel deze hulp wordt ingezet én beschikkingen aangevraagd worden, waardoor er dus gestapeld kan worden in de zorg. Hier is binnen de monitoring en evaluatie aandacht voor. De pilots en de bijhorende monitoring maakt deze stapeling zichtbaar, waardoor er op gestuurd kan worden. Dit ontbreekt in de huidige situatie.

Financiën

Binnen het Transformatieplan Jeugd is maximaal €195.000 beschikbaar voor het uitvoeren van deze pilots. De verdeling van de middelen is als volgt:

- SBO De Wijngaard: er worden twee hulpverleners (vaste gezichten) voor in totaal 24 uur per week ingezet vanuit het Leger des Heils. De kosten hiervoor komen op €69.120¹ voor schooljaar 2019-2020. Binnen de pilot zal samenwerking zijn met de gedragsspecialist die 0,3 fte per week aanwezig is op De Wijngaard. Zij wordt bekostigd vanuit Unita.
- SO J.H. Donnerschool: er is in totaal €200.000 beschikbaar voor de jeugdhulpverleners. Hiervan wordt €110.000² betaald vanuit het Transformatieplan en €90.000 vanuit Unita/Donnerschool. Van deze totale middelen wordt 1,04fte vanuit de Bascule en 1fte vanuit Youké bekostigd ten behoeve van de pilot.

Indien uit de evaluatie in 2020 blijkt dat de pilots succesvol zijn dan is het een vereiste vanuit het Transformatieplan Jeugd om de pilots op een manier te continueren (denk aan verlengen pilot of

¹ In het eerdere voorstel dat is vastgesteld door het DO was het bedrag van €67.486 genoemd. Dit bleek niet juist. Na een herberekening is dit het juiste bedrag.

² Het is mogelijk dat dit bedrag nog iets hoger uit komt; daarbij wordt het maximum van het totaal beschikbare budget niet overschreden.

structurele inbedding) vanuit eigen middelen. In het eerdere voorstel (ons kenmerk: 19.0000437) is vastgesteld dat we ten aanzien van deze regionale voorzieningen solidair zijn en – in geval van continueren - t.z.t. een verdeelsleutel hanteren op basis van inwonersaantal. De ervaringen in de pilots, waar ook inzichtelijk gemaakt wordt uit welke gemeente de betreffende jeugdigen kwamen, moeten uitwijzen in hoeverre deze manier van bekostiging het meest passend is en zal daarover besloten moeten worden.

Uitvoering

Monitoren

De school levert per kwartaal (november 2019, februari 2020 en mei 2020) gegevens geanonimiseerd aan bij de accounthouder. Hieronder wordt een aanzet weergegeven voor de monitor gegevens. Dit wordt komende periode nader uitgewerkt. In bijlage 3 is meer informatie te lezen over de monitoring en evaluatie. We maken een onderscheid tussen kwantitatieve en kwalitatieve gegevens:

Kwantitatief

- Aantal leerlingen die gebruik hebben gemaakt van de pilot vanuit welke gemeente
- Duur inzet jeugdhulp in het kader van de pilot
- Frequentie inzet jeugdhulp in het kader van de pilot
- Hoeveel leerlingen stromen uit en wat is het vervolgtraject (bijzondere aandacht voor thuiszitters)
- Hoe vaak wordt een verlenging van het traject ingezet
- Indien leerling zonder traject verder gaan: hoe vaak wordt er geen vervolghulp ingezet en hoe vaak wel?
- Indien dit traject niet voldoende is, hoe vaak wordt een beschikking aangevraagd voor toeleiding naar passende jeugdhulp

Kwalitatief

- Aanleiding voor de observatie en omschrijving van het gedrag en de problematiek
 - o Hierbij wordt expliciet benoemd wat de aanleiding is om de jeugdhulpverlener in te zetten in plaats van bijvoorbeeld vrij-toegankelijke zorg
- Omschrijving van problematiek op school en thuis: in hoeverre verschillen deze en hoe is de aanpak van deze problematiek thuis?
- In hoeverre is de inzet van de jeugdhulp gedurende het traject voldoende voor de leerling?
 - o De mate waarin de problemen verminderd zijn
 - o De mate waarin overeengekomen doelen gerealiseerd zijn
- In hoeverre kan de leerling door de hulp in het kader van dit traject het onderwijs (beter) volgen?
- Voor welke problematiek kan de jeugdhulpverlener wel wat betekenen en voor welke problematiek niet?

Evaluatie

In december 2019 wordt een tussen evaluatie uitgevoerd. Uiterlijk maart 2020 wordt gestart met de evaluatie van de pilots. De doelen van de pilots (zie pagina 1) zijn met name gericht op maatschappelijke baten. Hierdoor is het lastig om het succes in kwantitatieve gegevens uit te drukken. Het grotendeel van de evaluatie bestaat dan ook uit kwalitatieve gegevens. We evalueren op basis van:

1. De monitor gegevens (kwantitatieve en kwalitatieve gegevens)
2. Ervaringsonderzoek van ouders, scholen, consultants en jeugdhulpaanbieders met betrekking tot inzet van de hulpverlening op school
3. Procesevaluatie onder betrokken professionals, denk hierbij aan tijdige betrokkenheid, mate van afstemming, enzovoorts.

Hiervoor ontvangen ouders, scholen, consultants en jeugdhulpaanbieders feedback vragenlijsten en er zullen gesprekken gevoerd worden. Ouders ontvangen na afsluiting van een traject een beknopte vragenlijst. Deze vragenlijst stemmen wij af met een communicatieadviseur ten behoeve van de leesbaarheid. In bijlage 3 is een eerste aanzet opgenomen van gegevens die we mee nemen in de evaluatie. De uitkomsten van de evaluatie worden naast de opgestelde doelen van de pilots gelegd (zie pagina 1 van dit voorstel) om op basis daarvan de mate van succes van de pilots te bepalen.

Accounthouderschap

Vanuit de Regio/projectgroep OZA wordt het 'accounthouderschap' belegd. De monitor gegevens worden in de gaten gehouden en – in overleg met onderwijs en aanbieder(s) – bijgestuurd waar nodig.

Ook worden afspraken gemaakt tussen het onderwijs, jeugdhulpaanbieder en de accounthouder over het contact en de frequentie daarvan.

Betrekken gemeentelijke consulent

In de bijlagen is per pilot opgenomen wanneer en op welke manier de gemeentelijke consulent wordt betrokken. Teamleiders hebben eerder aangegeven dat het belangrijk is dat consulenten tijdig worden betrokken en dat de consulent die gekoppeld is aan de betreffende school daar een rol in kan spelen. Aan beide scholen is vanuit de gemeente een gemeentelijke consulent gekoppeld met contactgegevens. Deze consulent zal betrokken worden wanneer een kind uit de betreffende gemeente deelneemt aan het onderwijs zorgarrangement.

Betrekken ouders

(Pleeg)ouder(s)/verzorgers dienen altijd betrokken te worden bij de start van het onderwijszorgarrangement. In de bijlagen is per pilot opgenomen wanneer en op welke manier de (pleeg)ouder(s)/verzorgers betrokken worden.

Overeenkomst

De gemaakte afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de aanbieder, Regio en onderwijsinstelling. Dit wordt opgesteld samen met Inkoop en Contractbeheer. Hierin worden afspraken opgenomen over bijvoorbeeld uren per week, functieniveau en tarieven. Ook worden afspraken over de monitoring en evaluatie opgenomen.

Communicatie

Het is belangrijk dat alle betrokkenen (ouders, school, aanbieder en consulenten) op de hoogte worden gesteld van de start van de pilots en de werkwijze hiervan. De school en aanbieder zijn al op de hoogte. Samen met hen wordt een plan opgesteld om de ouders en consulenten tijdig te informeren. Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan een informatieve bijeenkomst van circa 1 uur op de betreffende school met de consulenten van de gemeenten, waarin de werkwijze wordt doorgenomen en ook aan een informatie brief voor ouders. We zullen hierbij ook de communicatieadviseur betrekken, omdat we rekening moeten houden met de mate van geletterdheid van de doelgroep.

Vervolg

Het is van belang om tijdig te beslissen wat het vervolg zal zijn de pilots, zodat de zorg voor de leerlingen georganiseerd kan worden. Hier zijn ouders, jeugdhulpaanbieders, scholen en consulenten bij gebaat. Om die reden is het streven uiterlijk juni 2020 besloten te hebben over het vervolg van de pilots. Op basis van de evaluatie wordt besloten of en op welke manier de pilots worden gecontinueerd en op welke scholen: beëindigen van de pilots, continueren in de vorm van een pilot of het structureel inbedden van deze werkwijzen. Afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie zal besproken moeten worden of de aanpak over meer scholen wordt uitgerold in het sbo en (v)so.

Bijlagen

Bijlage 1	Pilot SBO Wijngaard (Huizen)
Bijlage 2	Pilot SO J.H. Donnerschool (Hilversum)
Bijlage 3	Eerste aanzet aanpak monitoring en evaluatie

OnderwijsZorgArrangement - ambulantly (OZA-ambulantly) SBO de Wijngaard en Leger des Heils

In het kort

- Voor kinderen van 4-12 jaar en hun ouders.
- Voor kinderen die vast dreigen te lopen in hun ontwikkeling, wat kan leiden tot verplaatsing naar cluster 4 of schooluitval.
- Specialisten werken samen om het kind en de ouders zo goed mogelijk te helpen.
- Intensieve samenwerking met zowel leerling, ouders als school.

Wat is OZA – ambulantly?

OZA - ambulantly is een interventie die bij hulpvragen van kind, ouder en/of leerkracht, in dit geval ingezet wordt in het speciaal basisonderwijs, gericht op het voorkomen van verplaatsing naar cluster 4, schooluitval óf het op-/terugstromen naar regulier basisonderwijs.

Als na observatie in de klassen- en thuissituatie blijkt dat ondersteuning/begeleiding nodig is, wordt er een plan opgesteld waarin doelen staan waar aan gewerkt kan worden. De begeleiding/ondersteuning richt zich op het verbeteren van het sociaal-emotioneel functioneren van het kind in alle leefsituaties en het begeleiden van ouders. Een ambulantly hulpverlener werkt samen met het kind aan doelen door middel van (spel)activiteiten en gesprekken. Gedurende een periode van maximaal 19 weken werkt een ambulantly hulpverlener van het Leger zo vaak als nodig is met het kind aan doelen door middel van (spel)activiteiten en gesprekken. Waarbij de eerste twee tot drie weken wordt benut voor observatie. Dan wordt zes tot acht weken gebruikt voor begeleiding van de leerling en het gezinssysteem. Deze periode kan worden verlengd met nog eens acht weken, wanneer betrokken professionals de inschatting maken dat er geen extra hulpverlening nodig is. De begeleiding vindt primair plaats op school, maar soms is het nodig dat ook met ouders geoefend wordt in de thuissituatie of een plek waar het kind activiteiten heeft (denk bijvoorbeeld aan een sportclub). Door het kind te laten oefenen op de plek waar hij/zij het nieuwe gedrag moet gaan toepassen, is de kans op succes groter. Begeleiding van ouders in de thuissituatie is onderdeel van het traject.

In de ouderbegeleiding worden de vaardigheden geoefend die ouders kunnen toepassen in de omgang met hun kind en die nuttig zijn voor het behalen van de doelen. In de begeleiding van het kind worden ook vaardigheden geoefend, maar op een meer speelse manier. Met de leerkracht wordt besproken wat zijn/haar rol is in aansturing en ondersteuning van de leerling. Aan het eind van elk bezoek van de ambulantly hulpverlener worden actiepunten opgesteld waar het gezin, het kind en/of de leerkracht/school tussen de bezoeken door zelf mee kunnen oefenen.

Voor wie is OZA - ambulantly?

OZA - ambulantly is voor leerlingen van de Wijngaard in de leeftijd van vier tot en met twaalf jaar en hun ouders.

- Kinderen van 4 jaar die vanuit de reguliere dagbehandelingsgroepen (al dan niet van het LdH) in kunnen stromen in SBO, maar nog een zorgvraag hebben ten aanzien van bijvoorbeeld de zelfstandigheid/ zelfredzaamheid (ontwikkelleeftijd < 3 jaar) >> aanbod: 't Stekje
- Kinderen van 4 t/m 12 jaar die vast dreigen te lopen in hun ontwikkeling waardoor zij verschillende soorten probleemgedrag laten zien en waar verplaatsing naar cluster 4 of schooluitval het gevolg van kan zijn. Bijvoorbeeld moeite hebben met het reguleren van emoties en gedrag, zich nog niet kunnen voegen naar de eisen van de (school)omgeving en moeite hebben met het gezag en de autoriteit van de volwassenen, of geen vriendjes kunnen maken of behouden. Ouders hebben vaak moeite om het gedrag van hun kind te begrijpen en weten vaak niet goed hoe zij erop moeten reageren.
- Kinderen van 4 t/m 12 jaar die nog onvoldoende bagage hebben om te kunnen functioneren in het reguliere basisonderwijs, maar qua leerniveau dit wel aan zouden kunnen en met ondersteuning bij het leren van vaardigheden terug zouden kunnen stromen naar het regulier basisonderwijs.

Mogelijke hulpvragen:

- Vergroten van de zelfstandigheid / zelfredzaamheid van het kind

- Vergroten van het zelfvertrouwen van het kind
- Uitbreiden van de communicatievaardigheden
- Ondersteunen bij de spelontwikkeling
- Ondersteuning bij de overstap van dagbehandelingsgroep naar onderwijs ('t Stekje)
- Ondersteunen bij het aangaan en/of uitbreiden van contacten met anderen
- Zelfsturend en zelfregulerend vermogen van het kind vergroten
- Leren accepteren van gezag en autoriteit

Maatwerk

Twee ambulante hulpverleners (vaste gezichten) van het Leger des Heils zijn in totaal voor 24 uur per week (tarief op basis van schaal 9 jeugdzorg inclusief inhoudelijke ondersteuning) verbonden aan de school. Deze inzet wordt gefinancierd vanuit de zorgbudgetten van de Gemeente / de Regio. In deze uren is de ambulante hulpverlener actief in samenwerking met school en ouders om zo snel en laagdrempelig mogelijk ingezet te kunnen worden voor leerlingen bij wie de school en de ouders handelingsverlegenheid ervaren. Na bespreking met school en ouders, start de ambulante hulpverlener met observaties in de klas, tijdens pauzemomenten en in de thuissituatie. Op basis hiervan maakt de ambulante hulpverlener een verslag met zijn/haar bevindingen dat besproken wordt met ouders, school en de jeugdconsulent van de Gemeente. De jeugdconsulent registreert op dit moment nog niets in het systeem van de Gemeente. In gezamenlijkheid wordt besproken wat er nodig is om het sociaal-emotioneel functioneren van de leerling te verbeteren, met als doel schooluitval te voorkomen of terug te kunnen stromen naar regulier basisonderwijs. Hierna gaat de ambulante hulpverlener maximaal 6 – 8³ weken aan de slag met ouders en kind. Methodieken die kunnen worden ingezet zijn o.a. PRT, basiscommunicatie, NVR methode (Non Violent Resistance), VIB (video interactiebegeleiding) in de thuissituatie)

Als blijkt uit observatie en bespreking dat er een langdurig ondersteuningstraject nodig is, wordt er door de casemanager van school, de ambulante medewerker van het Leger des Heils, de jeugdconsulent van de Gemeente, ouders en op een passende manier met het kind en de ouders besproken wat er n.a.v. de observaties nodig is.

Als ouders meer ondersteuning zouden willen, wordt er in deze bespreking en het evaluatieverslag een advies opgenomen voor vervolgonderzoek of -hulpverlening. Dit evaluatieverslag dient onder andere voor de jeugdconsulent ter onderbouwing van een eventueel verzoek een beschikking af te geven voor de voortzetting van het begeleidingstraject. De jeugdconsulent voert waar nodig een aanvullend gesprek op school met ouders om alle informatie te verzamelen die nodig is om een passende beschikking te kunnen afgeven. De uren die vervolgens voor het begeleidingstraject ingezet worden, worden apart gefinancierd vanuit de middelen Jeugdzorg na afgifte beschikking.

Toelatingscriteria en aanmelding

Indicaties voor OZA - ambulant zijn:

- Het kind van 4 die de overstap moet maken van de SDH groep naar het SBO, maar in gedrag functioneert op een ontwikkelleeftijd < 3 jaar en nog zorgvragen heeft.
- Het kind kan qua onderwijsniveau het regulier basisonderwijs aan, maar heeft nog ontbrekende sociaal-emotionele vaardigheden om daar goed te kunnen functioneren.
- Het kind dreigt in de ontwikkeling vast te lopen wat kan leiden tot verplaatsing naar cluster 4 of schooluitval.
- Het kind vindt het moeilijk om vriendjes te maken of te behouden, of komt vaak in conflict met volwassenen of met andere kinderen.
- Het kind accepteert geen gezag en autoriteit.
- Het kind luistert slecht naar volwassenen. Ouders vinden het moeilijk om met het gedrag van hun kind om te gaan en willen graag extra vaardigheden leren.
- De problemen zorgen ervoor dat er negativiteit is in het gezin en op school. Er is de wens om weer op een fijne en positieve manier met elkaar om te gaan.

³ De begeleiding kan nog eens met acht weken worden verlengd, als ingeschat wordt dat daarna de begeleiding gestopt kan worden.

Contra-indicaties voor OZA - ambulante zijn⁴:

- Kinderen met een ernstige lichamelijke of verstandelijke beperking die daarvoor intensieve en specifieke hulp nodig hebben.
- Kinderen of ouders waarbij de motivatie om mee te werken totaal ontbreekt, bijvoorbeeld door dat zij zelf geen problemen ervaren.
- Het ontbreken van een vaste woonplek van het kind en de ouders.
- Gezinnen waarbij sprake is van een opeenstapeling van zware problematiek en waar al meerdere hulpverleners bij betrokken zijn.
- Als behandeling voorliggend is.

Werkwijze

- Gesprek met school en ouders door een ambulante hulpverlener waarbij de handelingsverlegenheid rondom het kind in kaart wordt gebracht, het traject OZA – ambulante wordt besproken en waarna observatie in de klas, tijdens pauzemomenten en thuis plaats kan vinden.
- Terugkoppeling observaties door de ambulante hulpverlener aan school, ouders en jeugdconsulent waarin afstemming plaatsvindt over de ondersteuningsdoelen en werkwijze. De jeugdconsulent registreert op dit moment nog niets in het systeem van de Gemeente.
- Inzet kortdurende ondersteuning (6 – 8 weken) van het kind door de ambulante hulpverlener daar waar het nodig is (binnen de groep, op school tijdens pauze, in de thuissituatie) en handelingsadviezen voor ouders en/of in overleg met de leerkracht afspraken maken over aanpassingen van de aanpak in de klas.
- Na afloop kortdurende ondersteuning wordt een evaluatieverslag geschreven die door de ambulante hulpverlener besproken wordt met school, ouders en jeugdconsulent. In dit plan staan of worden de ondersteuningsbehoeften van de leerling en/of het gezin opgenomen. Dit evaluatieverslag wordt besproken door de ambulante hulpverlener met ouders, school en de jeugdconsulent en kan leiden tot:
 1. Afsluiten van de inzet van de ambulante medewerker en waar nodig follow-up door casemanager van de school.
 2. Eénmalig verlengen van de ondersteuning met een periode van 8 weken.
 3. Vaststellen dat deze hulp niet toereikend is en er intensievere hulp ingezet moet worden.
- Bij vaststelling van de noodzaak van inzet langdurige en/of zwaardere ondersteuning:
 - Eventueel een aanvullend gesprek met de jeugdconsulent en ouders op school om alle informatie te verzamelen die nodig is om een passende beschikking te kunnen afgeven
 - Afgeven beschikking door jeugdconsulent
 - Uitvoeren plan

Contactpersonen consulenten gemeenten

Zoals in de werkwijze is omschreven worden consulenten van de gemeenten tijdig betrokken. Gemeenten hebben eerder consulenten gekoppeld aan scholen. Voor de Wijngaard zijn de volgende consulenten contactpersoon:

Gemeenten	Naam	E-mail	Telefoonnummer
Huizen, Blaricum, Laren	Sharon Hendrikse	hbel@sociaalplein.info	06-83659075
Gooise Meren	Sjahresa Darson	s.darson@gooisemeren.nl	06-11733695
Hilversum	Invullen	Invullen	Invullen
Wijdmeren	Tineke Pronk	Te.pronk@wijdmeren.nl	06-15071128
Weesp	Wesley Vink	wvink@weesp.nl	06-13818054

Samenwerkingspartners

SBO De Wijngaard

⁴ Dit betekent niet dat deze kinderen geen hulp ontvangen; zij hebben dit mogelijk wel degelijk nodig. Maar dit gaat verder dan de hulp dat geboden kan worden binnen dit onderwijs-zorgarrangement.

De Wijngaard is een school voor speciaal basisonderwijs. De Wijngaard is onderdeel van Stichting Elan. Er zitten ongeveer 125 leerlingen op de school, verdeeld onder 8 groepen waaronder een kleutergroep.

Leger des Heils

Leger des Heils is een zorgorganisatie en is onder andere actief in de jeugdzorg. Zij begeleiden en behandelen kinderen, jongeren en hun gezinnen.

Financiering

Voor het draaien van de pilots wordt in totaal 24 uur per week ingezet vanuit het Leger des Heils. De kosten hiervoor komen op €69.120. Binnen de pilot wordt ook de gedragspecialist benut die voor 0,3 fte aanwezig is op De Wijngaard. Zij wordt bekostigd vanuit Unita.

Monitoren en evaluatie

Van de school en jeugdhulpaanbieder wordt een actieve inzet verwacht met betrekking tot de monitoring en evaluatie.

Monitoren

De school levert per kwartaal (november 2019, februari 2020 en mei 2020) gegevens geanonimiseerd aan bij de accounthouder. Hieronder wordt een aanzet weergegeven voor de monitor gegevens. Dit wordt komende periode nader uitgewerkt. In bijlage 3 is meer informatie te lezen over de monitoring en evaluatie. We maken een onderscheid tussen kwantitatieve en kwalitatieve gegevens:

Kwantitatief

- Aantal leerlingen die gebruik hebben gemaakt van de pilot vanuit welke gemeente
- Duur inzet jeugdhulp in het kader van de pilot
- Frequentie inzet jeugdhulp in het kader van de pilot
- Hoeveel leerlingen stromen uit en wat is het vervolgtraject (bijzondere aandacht voor thuiszitters)
- Hoe vaak wordt een verlenging van het traject ingezet
- Indien leerling zonder traject verder gaan: hoe vaak wordt er geen vervolghulp ingezet en hoe vaak wel?
- Indien dit traject niet voldoende is, hoe vaak wordt een beschikking aangevraagd voor toeleiding naar passende jeugdhulp

Kwalitatief

- Aanleiding voor de observatie en omschrijving van het gedrag en de problematiek
 - o Hierbij wordt expliciet benoemd wat de aanleiding is om de jeugdhulpverlener in te zetten in plaats van bijvoorbeeld vrij-toegankelijke zorg
- Omschrijving van problematiek op school en thuis: in hoeverre verschillen deze en hoe is de aanpak van deze problematiek thuis?
- In hoeverre is de inzet van de jeugdhulp gedurende het traject voldoende voor de leerling?
 - o De mate waarin de problemen verminderd zijn
 - o De mate waarin overeengekomen doelen gerealiseerd zijn
- In hoeverre kan de leerling door de hulp in het kader van dit traject het onderwijs (beter) volgen?
- Voor welke problematiek kan de jeugdhulpverlener wel wat betekenen en voor welke problematiek niet?
- Indien dit traject niet voldoende is, voor welk type hulpverlening wordt een beschikking afgegeven? Indien hulpverlening wordt ingezet; in hoeverre wordt dit binnen de school ingezet en in hoeverre leidt dit tot een versnipperde inzet van hulpverlening?

Evaluatie

In december 2019 wordt een tussen evaluatie uitgevoerd. Uiterlijk maart 2020 wordt gestart met de evaluatie van de pilots. De doelen van de pilots (zie pagina 1) zijn met name gericht op maatschappelijke baten. Hierdoor is het lastig om het succes in kwantitatieve gegevens uit te drukken. Het grotendeel van de evaluatie bestaat dan ook uit kwalitatieve gegevens. We evalueren op basis van:

- 1 De monitor gegevens (kwantitatieve en kwalitatieve gegevens)
- 2 Ervaringsonderzoek van ouders, scholen, consultants en jeugdhulpaanbieders met betrekking tot inzet van de hulpverlening op school

3 Proceसेvaluatie onder betrokken professionals, denk hierbij aan tijdige betrokkenheid, mate van afstemming, enzovoorts.

Hiervoor ontvangen ouders, scholen, consultants en jeugdhulpaanbieders feedback vragenlijsten en er zullen gesprekken gevoerd worden. Ouders ontvangen na afsluiting van een traject een beknopte vragenlijst. Deze vragenlijst stemmen wij af met een communicatieadviseur ten behoeve van de leesbaarheid. In bijlage 3 is een eerste aanzet opgenomen van gegevens die we mee nemen in de evaluatie. De uitkomsten van de evaluatie worden naast de opgestelde doelen van de pilots gelegd (zie pagina 1 van dit voorstel) om op basis daarvan de mate van succes van de pilots te bepalen.

OnderwijsZorgArrangement – Het Palet met flexibele schil SO J.H. Donnerschool en Youké en De Bascule

In het kort:

- Hulp bij zeer moeilijk gedrag op school en/of dreigende uitval/ situaties van onveiligheid
- Doel is het volledig kunnen volgen van onderwijs
- Intensieve samenwerking tussen leerling, ouder(s), school en jeugdhulp
- Ouders/verzorgers spelen een belangrijke en onmisbare rol

Populatie leerlingen van de Donnerschool

Er zitten ongeveer 75 leerlingen op de school. De groepen op de Donnerschool bestaan gemiddeld uit 12 leerlingen. Het grootste deel van de leerlingen op de SO-afdeling van de J.H. Donnerschool heeft een gemiddeld IQ tussen de 90 en 110. Daarnaast is er een groep leerlingen met een begaafd/hoogbegaafd IQ en een groep moeilijk lerende leerlingen. De ondergrens van het IQ is 70. Naast de cognitieve gegevens, hebben vrijwel alle leerlingen van de J.H. Donnerschool Hilversum ontwikkelings- of persoonlijkheidsstoornissen. Deze stoornissen belemmeren in veel gevallen de verwachting in het uitstroomperspectief op basis van cognitieve vermogens. 28% van de leerlingen van de SO-afdeling is gediagnosticeerd met alleen ASS, 17% is gediagnosticeerd met alleen ADHD, 11% is gediagnosticeerd met een gedragsstoornis of met hechtings- en traumaproblematiek. Bij 13% is er geen diagnose vastgesteld en bij de overige leerlingen speelt een gecombineerde diagnose (31%). De school kenmerkt zich door in verhouding veel externaliserende problematiek of een combinatie van internaliserend en externaliserend gedrag.

Wat is Het Palet?

Het Palet is een onderwijs-zorgarrangement voor maximaal acht kinderen met zeer complexe problematiek en voor wie duidelijk is dat zij intensieve begeleiding binnen de school nodig hebben om onderwijsdeelname te realiseren. Deze populatie kenmerkt zich door kinderpsychiatrische problematiek, ASS, ADHD, gedragsstoornis, hechtings- en traumaproblematiek of gecombineerde diagnose. Deze leerlingen hebben een zeer beperkte effectieve leertijd; dit wordt op maat bepaald. Bij deze leerlingen moeten de leervoorwaarden nog ontwikkeld worden. Deze kinderen hebben behandeling en begeleiding nodig; het gaat hier om duurzame ondersteuning. Indien deze aanpak niet wordt ingezet voor deze kinderen, dreigt schooluitval. Het Palet kent zowel een individuele als een groepsgerichte aanpak. In de ochtend richt de behandeling zich op de individuele leerlingen bijvoorbeeld doordat zij binnen de setting van de klas hun vaardigheden kunnen trainen. In de middag wordt er een groepsbehandeling gegeven. Het doel is het volledig kunnen volgen van onderwijs en het behouden van deze kinderen binnen het onderwijs (tegengaan schooluitval). Centraal staat het competentiegericht werken waarbij voor de groepsbehandeling gebruik wordt gemaakt van een fasering, doelen op sociaal-emotioneel gebied en een vast feedbacksysteem. Voor kinderen uit Het Palet wordt ook gezinsbegeleiding ingezet.

Wat is de flexibele schil?

De leerling populatie toont de complexiteit van de doelgroep op de Donnerschool. Voor het 'topje' daarvan is Het Palet. Daarnaast is er ook een andere groep kinderen binnen de school die (soms) baat hebben bij extra ondersteuning en begeleiding vanuit de zorg om deel te nemen binnen het onderwijs. Deze populatie kenmerkt zich door gecombineerde diagnoses: ASS, ADHD, gedragsstoornis, hechtings- en traumaproblematiek. Deze leerlingen hebben een kortere effectieve leertijd (gemiddeld van 8.30-12.00 uur) per dag. Ze hebben in de klas meer ondersteuning en coaching nodig omdat o.a. de leervoorwaarden extra aandacht vragen. Hierbij is (tijdelijke) ondersteuning vanuit de zorg noodzakelijk is, met name voor de periode na 12 uur. Voor deze leerlingen is de flexibele schil. Dit bestaat hulp door de pedagogisch medewerker van Youké binnen de school en heeft als doel om voor een kortere periode extra hulp en ondersteuning te bieden voor andere kinderen binnen de J.H. Donnerschool die dit nodig hebben. Deze flexibele schil wordt ingezet voor een periode van maximaal 8 weken. In deze periode wordt bepaald of de inzet voor een langere tijd nodig is, extra hulp nodig is of dat deze kortdurende inzet voldoende was. Indien meer nodig is, wordt in deze periode de beschikking aan gevraagd.

Voor wie is het?

Kinderen tussen 4 en 12 jaar en hun ouders met ernstige problemen op school en thuis. De populatie kenmerken van leerlingen in het Palet en de flexibele schil zijn hierboven uiteengezet.

Mogelijke hulpvragen:

- Opvolgen van leer-voorwaardelijke vaardigheden: stilzitten, luisteren, wachten op je beurt, omgaan met klas- en schoolgenoten
- Verwoorden van emoties
- Versterken van het zelfbeeld
- Leren omgaan met boosheid

Maatwerk

Het gedrag van het kind vraagt om een aanpak op maat. Ook thuis is het niet makkelijk. In de onderwijs-zorgcombinatie is er hulp en aandacht voor kind en gezin. Er wordt gewerkt met één gezamenlijke visie en één plan, waar iedereen (ouders, leerkracht en het team) aan meewerkt. Door dit maatwerk lukt het beter om in de klas- en schoolsituatie te doen wat er verwacht wordt en komt het kind meer tot leren.

Werkwijze Het Palet

Voor leerlingen die meer aandacht nodig hebben dan in de eigen groepen geboden kan worden, is het onderwijs-zorgarrangement 'Het Palet'. Het Palet richt zich op individuele behandeling in de ochtend. Zo worden er bijvoorbeeld vaardigheden in de klas ingetraind; dit gebeurt in de eigen klas. In de middag wordt er een groepsbehandeling gegeven. Samen met ouder(s)/verzorger(s) worden doelen opgesteld. Regelmatig wordt met de ouder(s)/verzorger(s) en het team naar de voortgang van het kind en gezin gekeken en hoe de ouder/verzorger kan helpen om de nieuwe vaardigheden ook thuis te gebruiken. Bij Het Palet zijn de Bascule en Youké betrokken.

Voor kinderen in Het Palet is gezinsbegeleiding noodzakelijk. Dit valt niet binnen de taken van de betrokken hulpverleners die op school aanwezig zijn. Het is hiervoor nodig dat een beschikking voor gezinsbegeleiding wordt afgegeven door de gemeenten. Hierover worden afspraken gemaakt en de betreffende consulent wordt hierbij betrokken.

Werkwijze flexibele schil

Voor circa 12 uur per week is pedagogisch medewerker van Youké actief in samenwerking met school en ouders om zo snel en laagdrempelig mogelijk ingezet te kunnen worden voor leerlingen. Dit zijn leerlingen van de Donnerschool, maar zij zitten niet in Het Palet. Na bespreking met school en ouders, start de ambulante hulpverlener met observaties in de klas, tijdens pauzemomenten en eventueel in de thuissituatie. Op basis hiervan maakt de pedagogisch medewerker een verslag met zijn/haar bevindingen dat besproken wordt met ouders, school en de jeugdconsulent van de gemeente. De jeugdconsulent registreert op dit moment nog niets in het systeem van de gemeente. In gezamenlijkheid wordt besproken wat er nodig is met als doel schooluitval te voorkomen. Hierna gaat de ambulante hulpverlener maximaal 6 – 8 weken aan de slag met ouders en kind.

Als blijkt uit observatie en bespreking dat er een langdurig ondersteuningstraject nodig is, wordt er door de casemanager van school, de pedagogisch medewerker van Youké, de jeugdconsulent van de gemeente, ouders en op een passende manier met het kind besproken wat er n.a.v. de observaties nodig is. Als meer of andere hulp nodig is, wordt er in deze bespreking en het evaluatieverslag een advies opgenomen voor vervolgonderzoek of -hulpverlening. Dit evaluatieverslag dient onder andere voor de jeugdconsulent ter onderbouwing van een eventueel verzoek een beschikking af te geven voor de voortzetting van het begeleidingstraject. De jeugdconsulent voert waar nodig een aanvullend gesprek op school met ouders om alle informatie te verzamelen die nodig is om een passende beschikking te kunnen afgeven. De uren die vervolgens voor het begeleidingstraject ingezet worden, worden apart gefinancierd vanuit de middelen Jeugdzorg na afgifte beschikking.

Contactpersonen consulenten gemeenten

Zoals in de werkwijze is omschreven worden consulenten van de gemeenten tijdig betrokken. Gemeenten hebben eerder consulenten gekoppeld aan scholen. Voor de Donnerschool zijn de volgende consulenten contactpersoon:

Gemeenten	Naam	E-mail	Telefoonnummer
Huizen, Blaricum, Laren	Sharon Hendrikse	hbel@sociaalplein.info	06-83659075
Gooise Meren	Sjahresa Darson	s.darson@gooisemeren.nl	06-11733695
Hilversum	Sjoerd Kraaikamp	s.kraaikamp@hilversum.nl	06-51215457
Wijdemeren	Tineke Pronk	Te.pronk@wijdemeren.nl	06-15071128
Weesp	Wesley Vink	wvink@weesp.nl	06-13818054

Samenwerkingspartners

J.H. Donnerschool

De J.H. Donnerschool is een cluster 4 school voor kleinschalig onderwijs speciaal aan leerlingen met ernstige problemen in de sociaal emotionele ontwikkeling.

De Bascule

De Bascule is een academisch centrum dat gespecialiseerd is in ingewikkelde psychische klachten bij kinderen, jongeren en gezinnen. De Bascule biedt diagnostisch onderzoek en specialistische behandeling. Indien nodig, wordt (psychiatrische) zorg van de Bascule ingezet.

Youké

Youké begeleidt en behandelt kinderen en jongeren van 0-23 jaar en hun gezinnen bij het opgroeien en opvoeden.

Financiering

Er is in totaal €200.000 beschikbaar voor de jeugdhulpverleners. Hiervan wordt €110.000⁵ betaald vanuit het Transformatieplan en €90.000 vanuit Unita/Donnerschool.

Vanuit deze middelen wordt bekostigd:

- 1,04 FTE Bascule (Kinder- en jeugd psychiater 0,06fte, GZ psycholoog 0,22fte en sociotherapeut 0,76 fte)
- 1 FTE Youké (pedagogisch medewerker 0,67fte voor Palet en 0,33fte voor flexibele schil)

Voor de kinderen binnen het Palet is het nodig dat gezinsbegeleiding wordt ingezet. Dit valt niet binnen de taken van bovengenoemden. Het is hiervoor dus nodig dat een beschikking wordt afgegeven voor gezinsbegeleiding vanuit Youké.

Monitoren en evaluatie

Van de school en jeugdhulpaanbieders wordt een actieve inzet verwacht met betrekking tot de monitoring en evaluatie.

Monitoren

De school levert per kwartaal (november 2019, februari 2020 en mei 2020) gegevens geanonimiseerd aan bij de accounthouder. Hieronder wordt een aanzet weergegeven voor de monitor gegevens. Dit wordt komende periode nader uitgewerkt. In bijlage 3 is meer informatie te lezen over de monitoring en evaluatie. We maken een onderscheid tussen kwantitatieve en kwalitatieve gegevens:

Kwantitatief

- Aantal leerlingen die gebruik hebben gemaakt van de pilot vanuit welke gemeente
- Duur inzet jeugdhulp in het kader van de pilot
- Frequentie inzet jeugdhulp in het kader van de pilot
- Hoeveel leerlingen stromen uit en wat is het vervolgtraject (bijzondere aandacht voor thuiszitters)
- Hoe vaak wordt een verlenging van het traject ingezet
- Indien leerling zonder traject verder gaan: hoe vaak wordt er geen vervolghulp ingezet en hoe vaak wel?
- Indien dit traject niet voldoende is, hoe vaak wordt een beschikking aangevraagd voor toeleiding naar passende jeugdhulp

Kwalitatief

⁵ Het is mogelijk dat dit bedrag nog iets hoger uit komt; daarbij wordt het maximum van het totaal beschikbare budget niet overschreden.

- Aanleiding voor de observatie en omschrijving van het gedrag en de problematiek
 - o Hierbij wordt expliciet benoemd wat de aanleiding is om de jeugdhulpverlener in te zetten in plaats van bijvoorbeeld vrij-toegankelijke zorg
- Omschrijving van problematiek op school en thuis: in hoeverre verschillen deze en hoe is de aanpak van deze problematiek thuis?
- In hoeverre is de inzet van de jeugdhulp gedurende het traject voldoende voor de leerling?
 - o De mate waarin de problemen verminderd zijn
 - o De mate waarin overeengekomen doelen gerealiseerd zijn
- In hoeverre kan de leerling door de hulp in het kader van dit traject het onderwijs (beter) volgen?
- Voor welke problematiek kan de jeugdhulpverlener wel wat betekenen en voor welke problematiek niet?
- Indien dit traject niet voldoende is, voor welk type hulpverlening wordt een beschikking afgegeven? Indien hulpverlening wordt ingezet; in hoeverre wordt dit binnen de school ingezet en in hoeverre leidt dit tot een versnipperde inzet van hulpverlening?

Evaluatie

In december 2019 wordt een tussen evaluatie uitgevoerd. Uiterlijk maart 2020 wordt gestart met de evaluatie van de pilots. De doelen van de pilots (zie pagina 1) zijn met name gericht op maatschappelijke baten. Hierdoor is het lastig om het succes in kwantitatieve gegevens uit te drukken. Het grotendeel van de evaluatie bestaat dan ook uit kwalitatieve gegevens. We evalueren op basis van:

- 1 De monitor gegevens (kwantitatieve en kwalitatieve gegevens)
- 2 Ervaringsonderzoek van ouders, scholen, consultants en jeugdhulpaanbieders met betrekking tot inzet van de hulpverlening op school
- 3 Procesevaluatie onder betrokken professionals, denk hierbij aan tijdige betrokkenheid, mate van afstemming, enzovoorts.

Hiervoor ontvangen ouders, scholen, consultants en jeugdhulpaanbieders feedback vragenlijsten en er zullen gesprekken gevoerd worden. Ouders ontvangen na afsluiting van een traject een beknopte vragenlijst. Deze vragenlijst stemmen wij af met een communicatieadviseur ten behoeve van de leesbaarheid. In bijlage 3 is een eerste aanzet opgenomen van gegevens die we mee nemen in de evaluatie. De uitkomsten van de evaluatie worden naast de opgestelde doelen van de pilots gelegd (zie pagina 1 van dit voorstel) om op basis daarvan de mate van succes van de pilots te bepalen.

Bijlage 3 Eerste aanzet aanpak monitoring en evaluatie

Het Nederlands Jeugdinstituut heeft in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in 2014 een handreiking gemaakt bij het gebruik van prestatie-indicatoren, die zicht bieden op de outcomes van jeugdbeleid. Deze prestatie-indicatoren richten zich op drie elementen:

1. Uitval of bereik
2. Tevredenheid van cliënten over nut en effect van de jeugdhulp
3. Doelrealisatie van de hulp

Het eerste element richt zich op het bereik van de pilot: aantal leerlingen, problematiek van leerlingen, de inzet van de hulpverlener voor de bedoelde doelgroep (namelijk de doelgroep die geïndiceerde jeugdhulp nodig heeft). Het tweede element spreekt voor zich; de tevredenheid wordt meegenomen in de evaluatie. Het gaat om de tevredenheid van ouders, consulenten, scholen en de betrokken aanbieders. Dit derde element vertalen we naar de doelen van deze pilots. Deze doelen zijn:

- Onderwijs mogelijk maken en thuiszitten voorkomen
- Hulp dichtbij en snelle inzet van jeugdhulp
- Vaste gezichten op school, waardoor o.a. samenwerking tussen onderwijs-zorg wordt versterkt en wordt geleerd van elkaar
- Vermindering bureaucratie
- School als vindplaats én werkplaats

Waarom de monitoring en evaluatie?

Monitoring en evaluatie van de pilots zijn noodzakelijk, zodat er op tijd (bij)gestuurd kan worden wanneer dit nodig is. Monitoregegevens geven indicaties van kwaliteit en kunnen gezien worden als aanwijzingen voor de resultaten van de hulp. Een hoge tevredenheid van ouders, scholen, consulenten en jeugdhulpaanbieders biedt legitimering voor een vervolg van de hulp in het kader van de pilot. Daarnaast kan inzicht in de tevredenheid gezien worden als een aanleiding voor verdiepend onderzoek voor kwaliteitsverbetering: hoe kan de pilot beter ingericht worden indien sprake is van een vervolg? Het gaat namelijk niet alleen om een gemiddelde score, juist de tevreden én ontevreden resultaten bieden interessante inzichten voor verbeterpunten.

Monitoring

De school levert per kwartaal (november 2019, februari 2020 en mei 2020) gegevens geanonimiseerd aan bij de accounthouder. Hieronder wordt een aanzet weergegeven voor de monitor gegevens. Dit wordt komende periode nader uitgewerkt. In bijlage 3 is meer informatie te lezen over de monitoring en evaluatie. We maken een onderscheid tussen kwantitatieve en kwalitatieve gegevens:

Kwantitatief

- Aantal leerlingen die gebruik hebben gemaakt van de pilot en vanuit welke gemeente
- Duur inzet jeugdhulp in het kader van de pilot
- Frequentie inzet jeugdhulp in het kader van de pilot
- Hoeveel leerlingen stromen uit en wat is het vervolgtraject (bijzondere aandacht voor thuiszitters)
- Hoe vaak wordt een verlenging van het traject ingezet
- Indien leerling zonder traject verder gaan: hoe vaak wordt er geen vervolghulp ingezet en hoe vaak wel?
- Indien dit traject niet voldoende is, hoe vaak wordt een beschikking aangevraagd voor toeleiding naar passende jeugdhulp?

Kwalitatief

- Aanleiding voor de observatie en omschrijving van het gedrag en de problematiek
 - o Hierbij wordt expliciet benoemd wat de aanleiding is om de jeugdhulpverlener in te zetten in plaats van bijvoorbeeld vrij-toegankelijke zorg
- Omschrijving van problematiek op school en thuis: in hoeverre verschillen deze en hoe is de aanpak van deze problematiek thuis?
- In hoeverre is de inzet van de jeugdhulp gedurende het traject voldoende voor de leerling?
 - o De mate waarin de problemen verminderd zijn
 - o De mate waarin overeengekomen doelen gerealiseerd zijn

- In hoeverre kan de leerling door de hulp in het kader van dit traject het onderwijs (beter) volgen?
- Voor welke problematiek kan de jeugdhulpverlener wel wat betekenen en voor welke problematiek niet?
- Indien dit traject niet voldoende is, voor welk type hulpverlening wordt een beschikking afgegeven? Indien hulpverlening wordt ingezet; in hoeverre wordt dit binnen de school ingezet en in hoeverre leidt dit tot een versnipperde inzet van hulpverlening?

Evaluatie

In december 2019 wordt een tussen evaluatie uitgevoerd. Uiterlijk maart 2020 wordt gestart met de evaluatie van de pilots. De doelen van de pilots (zie pagina 1) zijn met name gericht op maatschappelijke baten. Hierdoor is het lastig om het succes in kwantitatieve gegevens uit te drukken. Het grotendeel van de evaluatie bestaat dan ook uit kwalitatieve gegevens. We evalueren op basis van:

1. De monitor gegevens (kwantitatieve en kwalitatieve gegevens)
2. Ervaringsonderzoek van ouders, scholen, consulenten en jeugdhulpaanbieders met betrekking tot inzet van de hulpverlening op school
3. Procesevaluatie onder betrokken professionals, denk hierbij aan tijdige betrokkenheid, mate van afstemming, enzovoorts.

Hiervoor ontvangen ouders, scholen, consulenten en jeugdhulpaanbieders feedback vragenlijsten en er zullen gesprekken gevoerd worden. Ouders ontvangen na afsluiting van een traject een beknopte vragenlijst. Deze vragenlijst stemmen wij af met een communicatieadviseur ten behoeve van de leesbaarheid. In bijlage 3 is een eerste aanzet opgenomen van gegevens die we mee nemen in de evaluatie. De uitkomsten van de evaluatie worden naast de opgestelde doelen van de pilots gelegd (zie pagina 1 van dit voorstel) om op basis daarvan de mate van succes van de pilots te bepalen.

Aanzet vragen voor betrokkenen

Vragen voor de evaluatie voor ouders – ouders ontvangen het feedback formulier tijdens het afsluitende gesprek:

- Hoe vond u de informatievoorziening over het traject?
- In hoeverre waren de overeengekomen doelen duidelijk?
- Hoe ervaart u het ingezette traject? (+ toelichting)
- In welke mate is het traject tijdig genoeg ingezet?
- In hoeverre was het duidelijk waar u terecht kon voor hulp buiten schooltijd?
- In hoeverre zou u een andere ouder deze vorm van hulp aanbevelen?
- Indien er een vervolg is van de hulp: zou u kiezen voor wel/geen hulp in het kader van de pilot en waarom?

Dit wordt gemeten met één item, zoals 'Geef met een schoolcijfer van 1 tot 10 aan hoe duidelijk de overeengekomen doelen voor u/jou waren (1 = volkomen onduidelijk, 10 = volkomen duidelijk).

Vragen voor de evaluatie voor consulenten:

- In hoeverre werd u tijdig betrokken bij het traject?
- Hoe beoordeelt u de samenwerking met de andere partners in deze samenwerking?

Vragen voor de evaluatie voor scholen

- In hoeverre vindt u de nieuwe werkwijze beter dan de 'oude' werkwijze en waar komt dit door?

Vragen voor de jeugdhulpaanbieder(s)

- In hoeverre vindt u de nieuwe werkwijze beter dan de 'oude' werkwijze en waar komt dit door?
- In hoeverre zijn de bureaucratische/administratieve lasten afgenomen in de nieuwe werkwijze ten opzichte van de oude werkwijze?

Aandachtspunten in de evaluatie

- Is de hulp ingezet voor de juiste doelgroep? Het doel is om de hulpverlener in te zetten voor geïndiceerde zorg en niet vrij-toegankelijke jeugdhulp.
- Controleren hoeveel jeugdigen gedurende danwel na het traject een beschikking hebben ontvangen → het doel is preventief werken en beschikkingen dus voorkomen.